

El sol que ens dóna llum i calor

El conte de Jaume i les oronetes

Nom _____

Treball en equip

Racó de l'estoreta: El conte de Jaume i les oronetes

Activitats de reflexió, cançons i jocs sobre l'energia i el seu consum responsable

Esta és la història de Jaume. Un xiquet que viu a la ciutat de València amb son pare i sa mare. Demà visitarà els seus iaïos, que viuen en un poblet. S'ho passarà molt bé amb els iaïos i aprendrà per què les oronetes van tots els anys a sa casa. Però Jaume encara no ho sap, perquè la mare li ha preparat una sorpresa molt gran!

En este vídeo pots mostrar als alumnes què són les oronetes. Encara que dura 5 minuts, amb els 2 primers n'hi ha més que suficient. Mostra'ls-el abans de llegir-los el conte.

<https://www.youtube.com/watch?v=XOqfz7O2D1o>

El conte de Jaume i les oronetes

Un dia just abans de gitar-se i després de llegir al conte, la mare li diu a Jaume:

–Jaume, saps què? Demà anem a casa dels iaïos!

–Que bé!!! A casa dels iaïos, vull anar ja, vull anar ja! –va contestar Jaume.

–Quant que t'agrada anar a casa dels iaïos! –diu la mare–. Hi anirem demà. Ara, a dormir, que demà toca matinar!

©Consum 2017. Tots els drets reservats

Més jocs i recursos per a l'aula en Teamconsum

El sol que ens dóna llum i calor

El conte de Jaume i les oronetes

Nom _____

Jaume estava molt content perquè aquell cap de setmana aniria a casa dels iaïos. Els podrà ajudar a l'hort i donarà menjar a les gallines, pensava abans d'adormir-se.

I segur que anirà amb la iaia al corral per veure si les gallines han post ous. I el iaio cuinarà els ous estrelats més boons del món. Seguia pensant abans d'adormir-se.

Els iaïos viuen en una granja. Està una miqueta lluny de sa casa, així que si volen arribar a hora de dinar, demà s'hauran d'alçar prompte.

–Bon dia, Jaume! Alça't, tresor. Ja és de dia i els iaïos ens esperen! Anem a desdejunar
–diu la mare per despertar-lo.

Quina son! És tan prompte que el sol encara no calfa la finestra, pensa Jaume mentre estira els braços per esperesar-se. I quan sent la deliciosa olor de torrades, l'estómac li rugix com un lleó. Nyam, nyam! El pare ja està a la cuina preparant el desdejuni. Llet calenteta i torrades acabades de fer, que bo!, pensa Jaume mentre corre cap a la cuina.

Després de desdejunar, preparen les maletes. I posa Peluixet entre les seues coses. És el seu osset per a dormir i no se'l pot deixar!

–Vinga, Jaumeeee –fa el pare amb una cantarella mentre fica les maletes al cotxe–. Si volem arribar a hora de dinar, hem d'eixir ja. Puja al cotxe i es corda el cinturó.

Que béee! Sort que la mare pensa en tot i s'ha recordat d'agafar-me la tauleta amb els meus dibuixos per al camí... Així, el viatge no es fa tan llarg, pensa Jaume mentre fa una forta abraçada a la mare per haver-se recordat de la tauleta.

Després de veure un poc els seus dibuixos preferits... ja han arribat!

–Com està el meu preciós Jaume?! –li diu la iaia mentre l'alça al braç–. Però si que has crescut! Vols que anem a veure si les gallines han post algun ou? Vine, posa't la gorra al cap que hui fa molta calor –continua dient la iaia mentre baixa del cotxe i va cap al corral de les gallines.

Síiii! M'agrada molt anar al corral de les gallines, pensa Jaume mentre va agafat de la mà de la iaia. Encara que el gall crida molt fort: Quiquiriquí!!!! I l'espanta una miqueta. La iaia li diu que cada dia, de matí, canta el gall quiquiriquí.

Abans d'entrar al corral ha vist que davall de la teulada hi ha uns pardalets molt menudets. Fan piu, piu sense parar. I un altre pardalet un poc més gran els dóna menjar.

–Iaia, que fan aquells pardalets davall de la teulada? –pregunta Jaume a la iaia.
–Eixos pardalets són oronetes, Jaume. Van vindre el mes passat. Les oronetes sempre viatgen d'un lloc a un altre buscant la calor del sol. I l'any passat van fer este niu on naixen els seus pollets. Com que estan davall de la teulada, no els toca el sol i no tenen tanta calor. Com tu amb la gorra!

Al final, les gallines havien post mooolts ous i el iaio va poder cuinar ous estrelats per a tots.

Després de sopar tots se'n van anar a dormir. Jaume dormirà amb Peluixet a l'habitació del costat dels iaïos.

El sol que ens dóna llum i calor

El conte de Jaume i les oronetes

Nom _____

Abans de gitar-se, mira per la finestra i tot està molt fosc... De nit m'agrada més mirar per la finestra de ma casa, pensa Jaume. Des de la finestra de casa es veuen les llums del camp de futbol, les llumetes del carrer i també puc veure les llums de les finestres de l'edifici d'enfront. Però ací està tan fosc...

–No tingues por, Jaume –li diu la iaia–. Mira. Et deixaré el llum encés al corredor per si Peluixet o tu voleu anar al bany de nit, d'acord? Jo estaré ací al costat. Només has de cridar-me i vindré de seguida. Vinga, preciós, adorm-te, que demà tenim mooolta feina a l'hort.

–Bona nit, iaia! Quines ganes que tinc de collir les tomaques de l'hort. Fins demà –li diu Jaume mentre tapa bé Peluixet.

I Jaume estava tan cansat que va dormir toota la nit, somiant amb les senyores gallines, el senyor gall i el niu d'oronetes.

Després de llegir el conte i en el mateix racó de l'estoreta, anima els alumnes perquè t'expliquen el que saben sobre les seues experiències personals sobre un o més d'estos temes relacionats amb el consum d'energia:

- El pare de Jaume calfa la llet al microones. El microones ens dóna calor però no és com el sol. El sol té un interruptor o un endoll per a funcionar? Quines altres coses d'escola o de casa només funcionen si estan endollades o les encens amb un interruptor?
- A l'hivern és molt agradable posar-se una estoneta al sol perquè ens toque la calor. En canvi, a l'estiu busquem l'ombra perquè el sol no ens done tanta calor. Jaume es posa una gorra per a no tindre calor al cap i les oronetes fan els nius a l'ombra de les teulades, on no els toca el sol i corre l'aire.

Saps què fan els elefants per a protegir-se del sol a l'estiu? Anima'ls a descobrir la resposta en este deliciós vídeo d'una cria d'elefant amb la seua mama. En el primer minut ja es descobreix la resposta.

<https://www.youtube.com/watch?v=p8CNn84nw9I>

- En alguns pobles, quan es mira per la finestra només es veu la llum de la lluna i la de les estrelles. No hi ha edificis amb finestres il·luminades, ni carrers amb fanals encesos tota la nit. Des de la finestra de la vostra casa, de nit, quines llums podeu veure?

2

El joc següent els pot ajudar a entendre què és el consum responsable d'energia.

Necessites una pilota i un molinet de paper d'aquells que giren quan els bufes.

El joc consisteix a anar passant-se la pilota d'un a un altre, mentre el molinet estiga en moviment.

- Els alumnes i la pilota representen qualsevol electrodomèstic que tinga un soroll que el caracteritze mentre està en funcionament: una batedora, una aspiradora...
- I el molinet representa l'interruptor i l'energia que el fa funcionar.

Tots els alumnes se situen en rogle, menys un que se situa al centre amb el molinet. Per torns, els companys del rogle podran anar ocupant la posició del centre amb el molinet, quan el/la docent ho indique.

El joc comença quan l'alumne/a comença a bufar el molinet. Mentre el molinet estiga en moviment, la pilota ha d'anar passant d'un a un altre seguint l'ordre del rogle i els alumnes fan el soroll de l'electrodomèstic. Quan el molinet es pare, bé perquè l'alumne/a ha d'agafar aire o bé perquè així ho decidix, la pilota no es passa i tots es queden en silenci. Quan el molinet es torna a moure, la pilota torna a passar-se d'un a un altre i ells tornen a fer el soroll de l'electrodomèstic.

És interessant que siguem conscients com en este cas el vent és necessari per a poder moure el molí i poder passar la pilota, igual que és necessària l'energia per a molts electrodomèstics que tenim a casa. Ajuda a entendre que l'energia no es produïx sola i que requereix un esforç.

Per a la reflexió en este joc, anima'ls que et conten si els ha cansat una miqueta mantindre el molí en moviment. De la mateixa manera, la naturalesa també es pot cansar de donar-nos energia, motiu pel qual hem de gastar-la només quan la necessitem.

I a partir d'ací els pots donar alguns exemples, com ara:

- L'estalvi energètic d'apagar els llums quan eixim de classe per anar al pati o tancar l'aigua de l'aixeta mentre ens ensabonem les mans.
- Aprofitar els recursos naturals, com el del sol que ens dóna llum durant el dia i calor quan fa fred. Per a este cas, cantar amb ells la cançó "sol, solet" ens anirà molt bé.